

De claim: eerlijkheid is het halve werk

Juridisch - Onvoorziene omstandigheden, een onduidelijk contract, een opdrachtgever die van gedachten verandert, een aannemer die denkt het werk efficiënter uit te kunnen voeren: vrijwel geen enkel project verloopt volledig volgens plan, en dat is er in coronavirustijd niet beter op geworden. Vaak hebben dergelijke voorvallen direct gevolgen voor het project, en hoewel contracten in de regel voorzien in de afhandeling daarvan lukt het de betrokken partijen niet altijd om in harmonie tot een akkoord te komen, met als resultaat een claim.

Een claim kan worden omschreven als een situatie waarin één van de contractpartijen van mening is recht te hebben op iets anders dan contractueel overeengekomen. In de regel komt dit neer op een verzoek om een financiële compensatie of meer tijd. Het is overigens een misverstand dat een claim hetzelfde is als een geschil, een claim kan wel aanleiding zijn tot een geschil, maar dat terzijde.

Een goed opgestelde claim beantwoordt twee hoofdvragen:

- Waar denkt de claimende partij recht op te hebben, zowel kwalitatief als kwantitatief?
- Waarom (en in het bijzonder: op welke contractuele grond) denkt de claimende partij hier recht op te hebben? Zo samengevat lijkt dit eenvoudig. Het opbouwen van een succesvolle claim moet echter met zorg en aandacht worden gedaan, vereist tijdige en heldere communicatie met de wederpartij, alsmede een goede en bovenal correcte onderbouwing.

Tijdige communicatie is niet alleen een teken van respect naar de andere betrokkenen, het vergemakkelijkt ook de discussie en kan helpen om de positie van de claimende partij te borgen. In de meeste contracten bestaat er dan ook een plicht om de wederpartij tijdig in te lichten over de gebeurtenis die ten grondslag ligt aan de claim, en kan het niet vervullen van die plicht uiteindelijk zelfs tot gevolg hebben dat het recht om te claimen in zijn geheel vervalt.

Relevante feiten

Heldere communicatie zorgt er voor dat de claim de feiten correct presenteert en een ondubbelzinnig betoog voert, niet in de laatste plaats omdat er een gereede kans is dat de claim en onderliggende stukken op een gegeven moment zullen worden gelezen (én beoordeeld!) door mensen en partijen die niet direct bij het project betrokken zijn geweest, zoals het management van de betrokken partijen en advocaten, mediators en/of arbiters. Een objectief relaas waarin alle relevante feiten worden weergegeven en waar no-

dig worden toegelicht is dus belangrijk.

Een goede onderbouwing houdt in dat alle relevante details over de aanleiding, omvang en rechtvaardiging van de claim worden benoemd, is specifiek en verliest zich niet in algemeenheden.

Maar al te vaak gebeurt het dat claims met een specifieke oorzaak (bijvoorbeeld het niet op tijd beschikbaar zijn van een bouwterrein) niet als zodanig worden opgebouwd en metertijd een globaal karakter krijgen. Een relatief kleine vertraging aan het begin van een lang project betekent bijvoorbeeld niet automatisch dat de hele planning, inclusief de opleverdatum, met diezelfde periode moet worden verschoven.

Aan de gemiddelde Nederlandse bouwster moet niet te worden uitgelegd dat er op drijfzand niet kan worden gebouwd: er is een stevig fundament nodig. Dit geldt ook voor de opbouw van een claim. Het is onmogelijk om een vertraging aan te tonen, laat staan te kwantificeren, als niet bekend is wat de staat van het werk was vóór de gebeurtenis die de aanleiding voor de (vermeende) vertraging vormt. Het is daarom van belang om er gedurende het hele project op toe te zien dat de administratie op orde is.

Eerlijkheid

Aan de begrippen duidelijkheid en helderheid kan een derde, wellicht veel belangrijkere, worden toegevoegd: eerlijkheid. Niet zelden wordt een claim

'misbruikt' en wordt geprobeerd de negatieve gevolgen van andere, reeds bestaande problemen die door de claimende partij zijn veroorzaakt (bijvoorbeeld foute aannames of calculatiefouten in de tenderfase) ofwel commerciële tegenvallers in de claim te verwerken. Niet alleen komt dit de kwaliteit (en dus de kans op succes!) van de claim waar het om gaat niet ten goede, de kans dat dit aan het licht komt is groot. Een partij die dat doet zet hiermee niet alleen de claim zelf, maar ook zijn geloofwaardigheid op het spel.

Complexiteit

Tot slot: alhoewel het opstellen van een claim een weliswaar complexe maar relatief rechtlijnige exercitie lijkt is de realiteit vaak anders. De toenemende complexiteit van projecten, onder druk staande marges, langetermijnbelangen die de grenzen van het project overstijgen en tijdsdruk zorgen niet zelden voor vervuiling van de discussie en kunnen zo een adequate afhandeling van een claim in de weg staan.

Meer weten? Op 28 en 29 oktober organiseert Cobouw in samenwerking met Driver Trett een tweedaagse masterclass over het onderwerp claimmanagement. Meer informatie: <https://claimsmanagement.cobouw.nl>

Erald Kahmann,
Driver Trett

COLUMN
CARLA MOONEN

Gezond boerenverstand

In juni presenteerde het Adviescollege Stikstofproblematiek, commissie-Remkes, haar eindadvies met als titel "Niet alles kan overal". Voor mij is het advies een en al herkenning. In 1992 ben ik afgestudeerd aan Wageningen University in de agrarische economie. Mijn afstudeeronderzoek ging erover om de stikstofoverschotten in de melkveehouderij terug te dringen via heffingen op stikstof. Nu adviseert Remkes nagenoeg hetzelfde, om te gaan werken met afrekenbare stoffenbalansen op bedrijfsniveau. De ondernemer krijgt dan keuzevrijheid over hoe de stikstofoverschotten op zijn eigen bedrijf terug te dringen. Het resultaat staat centraal en niet de middelen. De overheid kan dan sturen door de normen op de overschotten in de loop der tijd aan te scherpen. Hierdoor daalt de stikstofemissie.

Na mijn afstuderen heb ik vele lezingen gegeven voor melkveehouders. Zij waren enthousiast over deze aanpak. Omdat ze zelf via de mineralenbalans de regie hielden over de keuzes die ze op bedrijfsniveau moesten maken. Wat heeft dit alles te maken met de sector bouw? Ook de bouw heeft volgens Remkes een doelstelling nodig om emissiearm te bouwen. Nu draagt de bouw in geringe mate bij aan de emissie van stikstof, maar betekent dat niet dat wij minder verantwoordelijkheid zouden moeten nemen. Wij kunnen meer bereiken door onder meer modulair en circulair te bouwen. Als ingenieursbranche zijn we daar al mee bezig. Maar we kunnen alleen stappen maken wanneer alle bouwpartijen samenwerken. Inclusief de opdrachtgevers. De overheid dient eenduidig beleid op te stellen met financiële ruimte. Opdrachtgevers dienen ambitie te tonen om voor verduurzaming te gaan en daaraan ook consequenties te verbinden. Betaalbaarheid en voorspelbaarheid zijn voor veel bedrijven belangrijk om rendabel de nieuwe concepten te kunnen ontwikkelen. Circulair bouwen kan het nieuwe normaal worden. Zeker de overheid kan en moet hier een voorbeeldrol vervullen. Maar dat kan alleen als overheden meewerken en ook financiële middelen durven vrijmaken. Met gezond boerenverstand kom je ook in de bouw ver.

Carla Moonen
Bestuursvoorzitter
Koninklijke
NLingenieurs